

Til
Social-, Børne- og Integrationsministeriet

Dokumenttype
Statusnotat

Dato
2013

PARTNERSKABER OM UNGESTRATEGIER FJERDE STATUSNOTAT HOLSTEBRO KOMMUNE

PARTNERSKABER OM UNGESTRATEGIER FJERDE STATUSNOTAT HOLSTEBRO KOMMUNE

INDHOLD

1.	Status	1
2.	Fagligt svage nydanske børn og unge	5
3.	Nydanske unge på kanten af arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet	10
4.	Kriminelle og kriminalitetstruede nydanske børn og unge	14
5.	Organisering og tværfagligt samarbejde	20

BILAG

Bilag 1: Beskrivelse af aktiviteten Relationsmedarbejdere

Bilag 2: Gennemførte interviews

1. STATUS 2013

I det følgende præsenteres et statusnotat for partnerskaber om ungestrategier mellem Social-, Børne- og Integrationsministeriet (tidligere Integrationsministeriet) og Holstebro Kommune. Statusnotatet har til formål at opridse status for partnerskabets aktiviteter med fokus på udviklingen i 2013 og fremdriften i forhold til de opstillede mål samt kommunens overordnede erfaringer med at indgå i et 4-årigt partnerskab.

Statusnotatet er udarbejdet på baggrund af en kvantitativ måling foretaget i 3. kvartal 2013 samt en række kvalitative interviews, der er blevet gennemført i efteråret 2013. Der er bl.a. foretaget korte telefoninterviews med den aktivitetsansvarlige for hver enkelt aktivitet med henblik på at afklare den nuværende status for aktiviteten. Ligeledes er der foretaget et interview med styregruppen og den kommunale tovholder for partnerskabet. Derudover har vi for én udvalgt aktivitet (Relationsmedarbejdere) foretaget interview med den aktivitetsansvarlige, samarbejdspartnere, frontmedarbejdere (relationsmedarbejdere), der i praksis gennemfører aktiviteten, samt én bruger af ordningen med henblik på at kunne foretage en mere deskriptiv beskrivelse af denne aktivitet. Se bilag 1 for en beskrivelse af aktiviteten Relationsmedarbejdere.

Hovedelementet i rapporten er en status for aktiviteterne under de forskellige indsatsområder. Der er valgt en farvekode til at illustrere fremdriften:

- Grøn betyder, at aktiviteten er implementeret efter planen
- Gul betyder, at der er risiko for, at aktiviteten ikke når at blive implementeret efter planen
- Rød betyder, at aktiviteten ikke er blevet implementeret efter planen.

I de tilfælde, hvor der ikke er anvendt farvekoder, er det, fordi aktiviteten eller resultatet endnu ikke er forventet realiseret.

Nedenfor præsenteres først en beskrivelse af kommunens samlede erfaringer med at deltage i et 4-årigt projekt. Derefter præsenteres hovedtendenserne i udviklingen af partnerskabets sidste og fjerde år.

1.1 Status for partnerskabets samlede forløb i kommunen

Da Holstebro tilbage i 2009 ansøgte om at indgå i Partnerskab om ungestrategier med det daværende integrationsministerium, var det med et ønske om at udvikle en mere håndholdt, tværfaglig integrationsindsats for derigennem at styrke kommunens indsats for målgruppen af marginaliserede nydanske børn og unge, bl.a. i byens udsatte boligområde Trekanten.

I tilbageblik kan kommunens 4-årige partnerskab ifølge styregruppen inddeles i fire overordnede faser:

1. Opstart: Idé og begejstring (2009)

Partnerskabets styregruppe fortæller, at perioden fra ansøgning om deltagelse i partnerskabet til godkendelse af ansøgningen og arbejdet med udformning af en udmøntningsplan var kendetegnet af intensivt arbejde og begejstring blandt de involverede aktører i kommunen. Ønsket om at modvirke marginalisering blandt nydanske børn og unge, særligt i byens udsatte områder, var stort og en vigtig drivkraft i hele processen om partnerskabets udmøntning. Særligt arbejdet med at formulere alle aktiviteter og få finansieringen af aktiviteterne på plads ser styregruppen tilbage på som omfattende. Ligeledes var der i opstartsfasen stort fokus på at samle og sikre inddragelse af alle relevante aktører på integrationsområdet.

2. Faglig implementering (2010)

I kølvandet på opstarten af partnerskabet havde partnerskabets styregruppe fokus på at skabe en fælles forståelse af sammenhængen mellem de enkelte aktiviteter og det samlede partnerskabsprojekt blandt de aktivitetsansvarlige og andre nøgleaktører. Formålet hermed var at sikre, at implementeringen af aktiviteterne tog udgangspunkt i partner-

skabets tværfaglige grundtanke. Selve implementeringen af aktiviteterne forløb overordnet set planmæssigt. Implementeringen støjtede dog også på udfordringer, herunder manglende ejerskab for partnerskabet i enkelte aktiviteter og blandt enkelte nøgleaktører, forsinket opstart og en skolesammenlægning.

3. *Drift (2011-2012)*

Partnerskabets tredje fase er ifølge styregruppen kendetegnet ved, at de enkelte aktiviteter mere eller mindre kører af sig selv. Der justeres løbende i aktiviteterne, efterhånden som der indsamles erfaringer med de afprøvede metoder. Den eksterne evaluering og løbende monitorering af aktiviteternes fremdrift bidrager ifølge styregruppen til øget prioritering af aktiviteterne internt i kommunen. De årlige statusnotater styrker desuden partnerskabets resultatorienterede fokus og giver anledning til justering og tilpasning af metoder og indsatser undervejs. Styregruppen fortæller ligeledes, at der i den første halvdel af partnerskabets "driftsperiode" var et givtigt samarbejde med ministeriets tovholder for partnerskabet. Kommunen oplevede at ministeriets involvering i partnerskabet i denne periode var med til at øge kvaliteten af indsatserne gennem dialog og kritisk nysgerrighed i forhold til aktiviteterne fra ministeriets side.

4. *Forankring (2013)*

Partnerskabets fjerde og sidste dækker 2013. I det sidste år af partnerskabet har styregruppen haft fokus på forankring af indsatser og gode erfaringer. Partnerskabets udvikling i 2013 beskrives i det følgende afsnit.

1.2 **Centrale udviklingspunkter i partnerskabet i 2013**

Det fjerde og sidste år af partnerskabsprojektet i Holstebro Kommune er forløbet planmæssigt, og hovedfokus har været på forankring. Styregruppens forankringsstrategi har to hovedelementer. For det første at beskrive indsatserne i forhold til metode, erfaringer og resultater for dermed at sikre overlevering af viden fremadrettet. Samtidig har beskrivelsen af indsatser haft til formål at synliggøre værdien af de indsatser, som partnerskabets styregruppe har indstillet til, at der findes kommunal finansiering af. Således er finansiering det andet hovedelement i styregruppens forankringsstrategi.

Det er særligt to indsatser – Relationsmedarbejdere og Fritidsjobformidling – som kun kan fortsætte, såfremt der findes en løsning på finansiering, da der er tale om indsatser, som ikke kan overgå til drift uden midler til at dække lønudgifter til de udførende medarbejdere. Der er indtil videre kommet afklaring på finansiering af Relationsmedarbejdere og Fritidsjobformidling for 2014 som følge af de kommunale budgetforhandlinger. Hvorvidt indsatserne overgår til drift derefter er endnu uafklaret. Partnerskabets styregruppe, og de aktivitetsansvarlige for disse to indsatser fortæller, at det har skabt en vis usikkerhed blandt de involverede aktører, at indsatsernes fortsættelse har afventet resultatet af de kommunale budgetforhandlinger.

Ifølge tovholder har kontakten til ministeriet været mindre intens det seneste år sammenlignet med de to første år. Partnerskabet har haft stor gavn af sparring med ministeriet tidligere og så gerne, at den tætte dialog om relevante aktiviteter havde fortsat. Der er til gengæld etableret tættere dialog med de andre partnerskabskommuner det seneste år, og tovholder vurderer, at sparring og videndeling på tværs af kommunerne også er givtigt for partnerskabet.

I statusnotatet i 2012 pegede Rambøll på to fokusområder, som vi anbefalede, at kommunen rettede særligt fokus mod i partnerskabets sidste år. Det ene fokusområde var, at der skulle udarbejdes strategier for forankring af alle partnerskabets aktiviteter, også dem der ikke forudsætter særskilt finansiering. I den forbindelse anbefalede Rambøll, at styregruppen anlagde et bredere sigte i forankringen, som ikke alene omhandler finansiering. Det kan fx være at integrere en aktivitet eller dele heraf i eksisterende tilbud i kommunen, herunder udarbejde forslag til fordeling af arbejdsopgaver og ansvar, at lægge dele af en indsats ud til relevante aktører, samt at beskrive og dokumentere afprøvede metoder grundigt, så de kan gennemføres af andre aktører i andre sammenhænge og dermed bliver mindre afhængige af ekstra finansiering og mindre personafhængige. Interviews med styregruppen i 2013 peger på, at kommunen har prioriteret dette arbejde højt. Der er således gennemført en inddragende proces, hvor tovholder i samarbejde med de relevante medarbejdere har udarbejdet skriftlige opsamlinger for alle aktiviteter med fokus på

metodebeskrivelse, opsamling af gode og mindre gode erfaringer samt dokumentation af resultater.

Det andet fokusområde, som Rambøll pegede på i statusnotatet i 2012, var resultatet af læse-testen for 6. klasseelever, der i 2012 viste et uventet og markant fald i andelen af tosprogede børn, der har læsefærdigheder og begrebsforståelse på niveau med etnisk danske elever (fra 67 pct. til 25 pct.). Skolechefen er ifølge tovholder gået aktivt ind i sagen i forhold til at identificere årsagerne til det negative resultat. Ifølge tovholder og skolechefen skyldes det negative resultat, at der i 2012 kort forinden testtidspunktet var sket en skolesammenlægning, hvilket medførte et nyt elevgrundlag, hvor en stor del af eleverne ikke havde nået at finde deres sociale og identitetsmæssige fodfæste i den nye klasse på testtidspunktet. At der er tale om en ekstraordinær situation i 2012, bekræftes af resultatet af læsetesten i 2013, som viser, at 71,7 pct. af de tosprogede elever har læsefærdigheder og en begrebsforståelse på niveau med etnisk danske elever. Dette resultat lever næsten op til det ønskede mål om, at 75 pct. af de tosprogede elever har læsefærdigheder og en begrebsforståelse på niveau med de etnisk danske elever. Det er Rambølls vurdering, at det er væsentligt at fastholde fokus på den 6. klassesårgang, der stod for det meget negative resultat af læstesten i 2012 for at sikre, at udviklingen vendes for denne årgang, uanset hvad årsagerne har været.

1.3 Partnerskabets primære resultater

Styregruppen og tovholder ser tilbage på det 4-årige partnerskab som et succesfuldt projekt, hvor der dels har været mulighed for at afprøve metoder og skabe langsigtede resultater for målgruppen af marginaliserede og marginaliseringsstruede nydanske børn og unge. Dels er der sket en markant styrkelse af det tværfaglige samarbejde mellem nøgleaktører i kommunen. Således vurderer partnerskabets styregruppe, at det overordnede resultat af partnerskabet er, at kommunen i dag har en mere håndholdt integrationsindsats, der kommer til udtryk ved øget koordination af indsatser for marginaliserede nydanske børn og deres familier. Resultatet er skabt ved, at der gennem partnerskabet er øget dialog og kendskab mellem nøgleaktørerne, der arbejder med integration i kommunen. De konkrete samarbejdsrelationer har bidraget til, at medarbejderne er blevet opmærksomme på at se styrkerne ved hinandens fagligheder.

Styregruppen peger selv på, at partnerskabet er lykkedes med det tværfaglige samarbejde, bl.a. fordi der i styregruppen og hos tovholder har været en accept af, at det tager tid at skabe forståelse af, interesse og ejerskab for det tværfaglige samarbejde blandt aktører i kommunen, som ikke tidligere har samarbejdet.

Tilgangen har været inddragende processer, hvor styregruppen har forsøgt at tydeliggøre de gode historier om værdien af det tværfaglige samarbejde, når det lykkes, og når udbyttet er bedre service for borgerne.

Der er tilkendegivelser fra styregruppen om at forankre det tværfaglige samarbejde og fokus, der er skabt gennem partnerskabet, ved at fortsætte styregruppens samarbejde fremadrettet. Formen på dette samarbejde fremadrettet er dog endnu ikke fastlagt.

Ifølge styregruppen har det afgørende betydning for den interne prioritering af et projekt i en kommune af Holstebros størrelse, at der er aktiv involvering og interesse for kommunen fra et ministerium. Således har ministeriets rolle i partnerskabet medført, at partnerskabet har haft en høj prioritet i kommunen. Styregruppen fremhæver desuden, at partnerskabets 4-årige varighed har været positiv, idet der har været mulighed for løbende opfølgning og justering af indsatser. Endvidere peger styregruppen på, at tilknytningen af en ekstern evaluator i partnerskabet har bidraget til øget metodebevidsthed og fokus på løbende dokumentation af fremdrift og resultater på en måde, som kommunen ikke ville have kunnet gennemføre selv.

Overordnet set peger styregruppen på, at kommunen er blevet tilpas "udfordret og forstyrret" gennem partnerskabet – både af ministeriets konsulenter og tovholder, inspiration fra de andre partnerskabskommuner og af den eksterne evaluering. Styregruppen anser den faglige udfordring og videndeling på tværs af kommuner som meget værdifuld. I den forbindelse fremhæver partnerskabets tovholder de fælles netværksmøder for alle partnerskabskommuner som udbytte-rige.

På projektniveau er der særligt to aktiviteter i partnerskabet, der fremstår som effektfulde. Det gælder Relationsmedarbejdere og Fritidsjobformidlingen. Begge indsatser har skabt meget positive resultater. Under Fritidsjobformidlingen er der formidlet job til i alt 101 unge, og fastholdelsesgraden er 88 pct. for de nydanske unge. Dette resultat kan forventes at have flere afledte effekter, herunder kriminalitetsforebyggelse og øget motivation for skolegang og uddannelse. Undersøgelser viser, at nydanske unge, der har haft et fritidsjob, har knap 2½ gang større sandsynlighed for at finde beskæftigelse senere hen, sammenlignet med unge der ikke har haft et fritidsjob.¹ Relationsmedarbejderne har bidraget til øget trivsel i de 30 udsatte familier, der samarbejdes med, herunder en klar forbedring af børnenes liv. Således er det gennemsnitlige skolefravær for børn i familier, der har en relationsmedarbejder tilknyttet, faldet fra 31 fraværsdage i gennemsnit i 2010, inden indsatsen startede til 10 dage i gennemsnit i 2013. Samtidig deltager mere end dobbelt så mange børn i familier med en relationsmedarbejder i fritidsaktiviteter i 2013 (36 børn) sammenlignet med 2010 (17 børn). Endelig er antallet af unge i målgruppen, der omtales i SSP referater, faldet markant fra 45 unge i 2010 til 9 unge i 2010.

Styregruppen peger på, at der også er skabt uventede resultater i partnerskabet. Dels en større forståelse af kommunens eget ansvar i forhold til at marginalisere unge gennem den tilgang til og forståelse af målgruppen, som frontmedarbejdere kan have. Således har man igangsat kompetenceudvikling af lærere og pædagoger i metoder til, hvordan man undgår at bidrage til marginalisering af nydanske børn og unge.

¹ Rambøll 2009: *Fra fritidsjob til job. Analyse af betydningen af fritidsjob for indvandrere og efterkommeres beskæftigelses- og uddannelsessituation.*

2. FAGLIGT SVAGE NYDANSKE BØRN OG UNGE

2.1 Status for kompetenceudvikling af lærere ved VIA

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Kursus vedrørende kompetenceudvikling af lærere ved VIA er sat i gang	Ja	Status 2010: Ja
24 lærere har gennemgået kompetenceudviklingsforløbet	Ja	Status 2010: Kurset er godt i gang. De 24 lærere har haft en uge sammen og mødes hver fredag frem til marts, hvor kurset slutter. Status 2011: De 24 lærere har afsluttet første del af uddannelsen og påbegynder som planlagt anden del i uge 49. Anden del afsluttes i uge 15 2012. Status 2012: 24 lærere har gennemgået hele kompetenceudviklingsforløbet, som har bestået af 120 timer pr. år i to år

Forventede resultater på kort sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
Alle 24 lærere, der har deltaget i grundkurset, anvender viden om dansk som andet sprog i deres undervisning	24 lærere har tilkendegivet, at de allerede nu anvender viden fra kurset i deres undervisning	Den aktivitetsansvarlige vurderer på baggrund af udsagn fra lærerne, at de 24 lærere anvender viden om dansk som andet sprog i deres undervisning. De to lærere, der er foretaget dybdeinterview med, understøtter denne vurdering.	Ifølge aktivitetsansvarlig anvender lærerne deres kompetencer i DSA, både i deres egen undervisning og gennem formidling til de øvrige lærere på skolerne.	Lærerne inddrager DSA i undervisningen, og der er ifølge den aktivitetsansvarlige sket en yderligere udbredelse af viden om DSA som led i skolerne arbejde med handlingsplaner for anvendelse af DSA.

Partnerskabsprojektet har ifølge den aktivitetsansvarlige medført et kompetenceløft af skolen samlet set. Der er i dag 11 DSA-lærere på skolen. Dette sammenholdt med handlingsplan for inddragelse af DSA har bidraget til, at der er skabt et øget fokus på og mere systematisk inddragelse af DSA i undervisningen. Den aktivitetsansvarlige fortæller, at der er etableret et tættere samarbejde mellem DSA-lærere og øvrige lærere. DSA-lærerne har som opfølgning på deres deltagelse i kompetenceudvikling gennemført flere forløb for skolens samlede lærerstab om inddragelse af DSA i undervisningen. Det betyder ifølge den aktivitetsansvarlige, at DSA er blevet mere synlig i skolens daglige praksis, og at undervisningen af tosprogede ses som en samlet indsats på skolen, der er integreret i almenundervisningen. Lærerne har deltaget i kompetenceudviklingsforløbet i grupper af seks lærere fra hver skole. Lærerne vurderer, at deltagelse i grupper har styrket deres videre arbejde med at anvende de nye kompetencer hjemme på skolen.

Der er etableret et kommunalt netværk for DSA-lærere i kommunen på tværs af skoler, som kommunens tosprogskonsulent faciliterer. Det har ifølge tosprogskonsulenten givet et kvalitativt løft til DSA i undervisningen som følge af øget videndeling og erfaringsudveksling. I netværket deltager DSA-lærere, der repræsenterer skolernes forskellige afdelinger, og de har ansvar for at videreformidle til de øvrige lærere i den pågældende afdeling på skolen.

2.2 Status for udvikling af planer for brug af dansk som andetsprog (DSA) på 4 skoler i Trekantsområdet

En af de fire skoler, Nørrelandskolen, er nedlagt. Det betyder, at kun tre skoler indgår i aktiviteten nu.

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Besøg af tosprogstaskforcen på de fire skoler er påbegyndt/afsluttet	Ja	Status 2010: Nej. Aktiviteten er flyttet til 1. kvartal i 2011, hvor der skal være møde med tosprogstaskforcen mhp. at få ejerskabet bredt ud. Det indledende arbejde med at udfylde spørgeskemaer er dog i gang. 2011: Der er afholdt to pædagogiske temadage for alle fire skoler samlet. Den første temadag introducerede dansk som andet sprog. Den anden temadag angik dansk som andet sprog som en opgave for alle faglærere. Desuden er der planlagt individuelle temaefterskolemiddage, der skal angå skolernes specifikke problemstillinger i forhold til dansk som andet sprog.
Alle fire skoler har en plan for systematisk brug af DSA i undervisningen	Ja	Status 2010: N/A Status 2011: Alle skoler forventes at have planen for systematisk brug af DSA i undervisningen klar til sommerferien 2012. Alle planer forventes på dette tidspunkt at være tilpasset den overordnede kommunale plan herfor. Status 2012: Ja. De tre skoler har udarbejdet en plan for systematisk brug af DSA. Planerne er efter aftale sendt til kommentering hos Tosprogstaskforcen i MBU mhp. at styrke planernes indhold, proces og anvendelighed. Tosprogstaskforcen har endnu ikke givet tilbagemelding på DSA-planerne, men de er i anvendelse på skolerne i deres nuværende form. Alle tre skoler anvender handleplanerne. Desuden er der etableret netværk for DSA-lærerne på hver skole samt et kommunalt netværk for alle DSA-lærere i kommunen. I netværket arbejdes der bl.a. med DSA-planerne. Status 2013: Handleplaner for systematisk anvendelse af DSA er udbredt til alle kommunens skoler som led i kommunens samlede handlingsplan på tosprogsområdet. De enkelte skoler er ansvarlige for at udarbejde handlingsplaner ud fra nogle fælles retningslinjer i den kommunale plan, herunder årlig skriftlig afrapportering og evaluering på skolerne om anvendelse og udbytte af indsatsen for systematisk inddragelse af DSA på skolen.

2.3 Status for handleplan for hvert tosproget barn på fire skoler i Trekantsområdet

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
95 pct. af de tosprogede børn har en handleplan ved overgangen fra institution til grundskole i Trekanten	100%	Status 2010: 0 pct. Aktiviteten skal ifølge planen først sættes i gang i skoleåret 2011, og det første møde i arbejdsgruppen forventes afholdt i starten af 2011 Status 2011: Der er udarbejdet handleplaner for alle 58 tosprogede børn ved overgangen fra institution til grundskole i Trekanten. Rambøll foreslår, at indikatoren udgår, idet alle tosprogede børn skal have en handleplan ved overgangen fra institution til grundskole. Status 2012: Alle tosprogede børn har en handleplan. Status 2013: Som led i kommunens samlede handlingsplan på tosprogsområdet har alle tosprogede børn

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
		en handlingsplan. Der er desuden udarbejdet fælles retningslinjer for overgange fra dagtilbud til skole, inddragelse af forældre, sprogvurdering og de enkelte skolars opgaver og ansvar.

Forventede resultater på kort sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
Alle fire skoler anvender handleplaner aktivt til styrkelse af elevernes læsefærdigheder og begrebsforståelse	0 (som forventet)	Alle fire skoleledere har tilkendegivet, at handleplanerne anvendes. Skolerne har ikke udviklet procedurer for at sikre, at handleplanerne anvendes, men det forventer projektlederen at de får udviklet til skoleåret 2011/12.	Der er udarbejdet en skriftlig procedure for, hvordan handleplanen skal anvendes af lærerne. Fx at der skal afholdes overleveringsmøder mellem førskolen (SFO), evt. en tosprogs konsulent, og den modtagende skole. Mødet afholdes for den samlede gruppe af tosprogede børn, der overleveres, og hvert barn drøftes. Den nye procedure implementeres pr. marts 2013, når næste overlevering påbegynder.	Handlingsplanen er implementeret i 2013 og er udbredt til alle skolens lærere. Som led i handlingsplanen er der implementeret overleveringsmøder mellem førskole og indskoling. Ifølge den aktivitetsansvarlige bidrager overleveringen til øget viden om og forståelse af eleverne, når de starter i skole, hvilket skaber bedre rammer og muligheder for at imødekomme eventuelle udfordringer.

Den aktivitetsansvarlige fortæller, at proceduren for overleveringsmøder er implementeret forud for skolestart i 2013. Processen starter om foråret, hvor der gennemføres sprogvurdering af alle tosprogede børn, der aldersmæssigt er klar til skolestart. Der indkaldes derefter til overleveringsmøde med tosprogs konsulent, pædagoger fra dagtilbud, pædagoger og lærere fra modtagerskolen, samt forældrene deltager. På mødet drøftes barnets sproglige kompetencer og forudsætninger med udgangspunkt i sprogvurderingen. Børnehaven arbejder desuden med et skema om barnets udvikling på forskellige områder, herunder sproglige kompetencer, som ligeledes drøftes med forældrene. Forældrene har mulighed for at spørge til skolen og nævne eventuelle bekymringer. Den aktivitetsansvarlige fortæller, at forældrene er meget interesserede i overleveringsmøderne, og at der er god dialog. Børnehaverne er glade for at overlevere hvert barn, og skolerne vurderer, at de får meget værdifuld viden ud af overleveringen, som letter skolestart. Mødet ansigt-til-ansigt mellem forældre og skole vurderes ligeledes positivt, da der dermed etableres en personlig relation, der kan bygges videre på efter skolestart. Den aktivitetsansvarlige fortæller, at det er forholdsvis ressourcekrævende at afholde overleveringsmøder for alle tosprogede børn, men at alle parter vurderer, at udbyttet er så værdifuldt, at det er indsatsen værd.

I januar 2014 afholdes for første gang desuden informationsmøder for forældre til børn i børnehaver i Trekanten, hvor der informeres om skole og SFO, herunder hvilke forventninger er der til børnene ved skolestart, og hvilke forventninger er der til forældrene. Endvidere informeres der om skoleudsættelse og tilbydes praktisk hjælp til elektronisk indskrivning af børn i skole.

2.4 Status for udvikling og afholdelse af kurser for nydanske forældre om at støtte børns skolegang og kriminalitetsforebyggende indsats (NB. Aktiviteten er lukket)

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Udviklingen af kurser for nydanske forældre er påbegyndt	Nej	Status 2010: Nej Status 2011: Styregruppen forventer, at ministeriet vil bistå med vejledning i forhold til at få startet aktiviteten op.
Første kursus for nydanske forældre er afholdt	Nej	Status 2010: Nej
30 nydanske forældre har deltaget i kurser om at støtte børns skolegang og kriminalitetsforebyggende indsats	0	Status 2010: Aktiviteten er endnu ikke på begyndt, hvorfor ingen forældre har deltaget i forældrekurser sat i værk af partnerskabet.
Der foretages erfaringsopsamling på kurserne for nydanske forældre	Nej	Status 2010: N/A (som forventet) Status 2012: Der er foretaget en afdækning af forældresamarbejdet i kommunen, både igangværende og kommende tiltag, samt ønsker til kommende tiltag. På den baggrund skal der træffes beslutning om, hvad der skal ske af tiltag på området. Dette kommer til at foregå efter partnerskabsperioden.

Forventede resultater på lang sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
75 pct. af nydanske elever på mellemtrinnet har læsefærdigheder og en begrebsforståelse, der ligger på niveau med de øvrige i klassen	32 % af nydanske elever på mellemtrinnet har læsefærdigheder og en begrebsforståelse, der ligger på niveau med de øvrige i klassen	67,33 % af nydanske elever på mellemtrinnet har læsefærdigheder og en begrebsforståelse, der ligger på niveau med de øvrige i klassen	25 pct.	71,7 pct.
Der er en stigning på 25 pct. i forældredeltagelsen (på forældremøder) blandt forældre med anden etnisk baggrund på Nørrelandsskolens og Sct. Jørgens Skoles 0.-3. klasse	75 pct. af forældrene med anden etnisk baggrund på Nørrelandsskolens og Sct. Jørgens Skoles 0.-3. klasse deltager i forældremøder m.m. på skolen	63,33 pct. af forældrene med anden etnisk baggrund på Nørrelandsskolen og Sct. Jørgens Skoles 0.-3. klasse deltager i forældremøder m.m. på skolen. Årsagen til faldet vurderer den aktivitetsansvarlige er, at der ikke har været ekstra tiltag i de klasser, der er målt på. Dette forventes at ændre sig i det kommende år. Desuden ligger der en begrundelse i forhold til skolestrukturen, der har været ændret. Der er en del elever, der har flyttet skole, og det har indflydelse på, hvem der er en del af populationen.	72 pct. af forældrene med anden etnisk baggrund på Sct. Jørgens Skoles 0.-3. klasse deltager i forældremøder m.m. Andelen er steget fra 2011 og forventes at stige yderligere det kommende år.	95 pct.

Andelen af nydanske elever på mellemtrinnet, som har læsefærdigheder og en begrebsforståelse, der ligger på niveau med de øvrige i klassen, er steget til 71,1 pct. i 2013, og således er udviklingen tilbage på rette spor efter det meget negative resultat i 2012. Målsætningen om, at 75 pct. af de tosprogede elever er på niveau med de etnisk danske elever, er dermed også næsten opnået. Ifølge den aktivitetsansvarlige er årsagen til det meget negative resultat i 2012 en skole-sammenlægning, som dels medførte et ændret elevgrundlag (med svagere baggrund og kompe-

tencer), dels uro blandt eleverne der ikke var nået at falde til i deres nye klasse på testtidspunktet. Resultatet i 2013 bekræfter, at udviklingen nu er vendt, og at der var tale om en undtagelsessituation i 2012.

Som reaktion på den negative udvikling afholdt skolechefen, skolerne og en læsekonsulent i december 2012 et møde om, hvordan problemet skulle håndteres. Den aktivitetsansvarlige fortæller, at der siden da har været et øget fokus på, at nogle elever på mellemtrinnet har brug for ekstra undervisningstimer i læsning. Det gælder særligt tosprogede elever, hvis ordforråd er mindre, fordi der ikke tales dansk i hjemmet. Denne indsats er sammentænkt med handlingsplanerne for dansk som andetsprog i undervisningen.

2.5 Status for møder mellem UU og fire skoler i Trekantsområdet med henblik på at få beskrevet en arbejdsgang vedrørende fravær

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Arbejdsgruppen går i gang med planlægning og afdækning af ønsker og muligheder	Ja	Status 2010: Ja Status 2011: Der er oprettet et ungebevillingsteam, som mødes én gang om måneden.
Der er udarbejdet en arbejdsgangsbeskrivelse angående fravær	Ja	Status 2010: Nej. Der er afholdt et møde i arbejdsgruppen. Status 2011: Der er udarbejdet arbejdsgangsbeskrivelser for unge, der hører under folkeskoleloven. Derudover er der lavet træningsbaner for unge i 9.-10. klasse for at fastholde dem i skolesystemet. En træningsbane er fx eftermiddagserhvervspraktik. Der er endnu ikke udarbejdet en procedure for fravær for unge på ungdomsuddannelserne. Dette udestår på nuværende tidspunkt. Status 2012: Der er udarbejdet en vejledning, som tydeliggør rollefordeling mellem de involverede aktører (UU, skoler, forvaltning) i tilfælde af elevfravær. Vejledningen omhandler især, hvordan det sikres, at unge, der falder fra et skoleforløb, hurtigt indskrives på en anden skole. Vejledningen har været i brug et år, og den er med til at forkorte den periode, hvor den unge går ledig mellem to skoleforløb. Der er desuden udarbejdet en procedure for, hvordan det håndteres, når folkeskoleelever er fraværende i mere end to uger. Skolen griber som oftest ind, førend eleven har været fraværende i to uger. Efter to uger kan skolelederen indkalde til samarbejds-møde med relevante fagpersoner. Skolen kan desuden kontakte forvaltningen og få bistand fra en konsulent til at håndtere situationen. Status 2013: Der er udarbejdet en procedure for fravær i folkeskolen. Proceduren er formidlet som en plakat, der illustrerer proceduren ved fravær på skolerne. Plakaten er hængt op på lærerværelset på alle kommunens skoler og ikke kun de tre skoler i partnerskabet. Ifølge den aktivitetsansvarlige er proceduren for fravær nu tydelig og tilgængelig for lærerne, hvilket bl.a. har medført, at der reageres hurtigere ved fravær end tidligere.

Forventet resultat på kort sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
85 pct. af de unge i målgruppen erklæres umiddelbart uddannelsesparate	58 pct. af unge i målgruppen erklæres uddannelsesparate (kun til de gymnasiale uddannelser)	83 pct. af unge i målgruppen erklæres uddannelsesparate. <i>NB: Indikatoren udgår, da der ikke kan antages at være en direkte sammenhæng mellem aktiviteten og uddannelsesparathed.</i>	-	-

3. NYDANSKE UNGE PÅ KANTEN AF ARBEJDSMARKEDET OG UDDANNELSESSYSTEMET

3.1 Status for udarbejdelse af arbejdsgangsbeskrivelse i forbindelse med overdragelsessamtaler (fra grundskole til ungdomsuddannelse)

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Arbejdsgangsbeskrivelse i forbindelse med overdragelsessamtaler fra grundskole til ungdomsuddannelse foreliggende (håndholdt overlevering)	Ja	Status 2010: N/A Status 2011: Der er udarbejdet en arbejdsgangsbeskrivelse i forbindelse med overdragelse fra grundskole til ungdomsuddannelse. Fremover vil vejlederne arbejde på at få en forventningsafklaring om vejlederens rolle mellem vejlederne på ungdomsuddannelserne og grundskolerne samt foretage en afklaring af, hvem der overdrages håndholdt og hvorfor. Status 2012: Der afholdes overdragelsesmøder mellem ungdomsuddannelserne, den afgivende skole, skolechef og UU om overlevering og fastholdelse af unge, der er bekymring om, og som det vurderes, der skal være fokus på. Status 2013: Der afholdes fortsat overdragelsesmøder, når der er bekymring for en ung. Dette gælder både nydanske unge og etnisk danske unge. Overleveringsmøderne startede op i partnerskabsprojektet, men Ungepakke 2 har medført, at der gennemføres overleveringsmøder for alle unge, der er bekymring for, også fremadrettet.

3.2 Status: Temaaften og individuelle møder for nydanske forældre vedrørende uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Indholdet af temaaftener og individuelle møder med nydanske forældre fastlægges	Ja	Status 2010: Ja
Temaaftener afholdes	Ja	Status 2010: N/A Status 2011: Der er afholdt temaaftener for personer med somalisk og tyrkisk baggrund samt for en af to grupperinger med arabisk baggrund. For personer med tamilsk og den anden gruppering med arabisk baggrund er det ikke lykkedes endnu at afholde en temaaften for. Som tidligere nævnt vurderer den aktivitetsansvarlige, at det er grundet mangel på interesse i grupperne for arrangementet
75 nydanske forældre har deltaget i møder vedrørende uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet	125	Status 2010: 0. Der er endnu ikke afholdt temaaftener for nydanske forældre, da aktiviteten er blevet forsinket Status 2012: Der har været afholdt én temaaften om overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse i samarbejde med SSP og en somalisk forening. Derudover er der etableret kontakt til en congolesisk gruppe i kommunen, som jobcentret afholder 3 dages kursusforløb for. Den aktivitetsansvarlige deltager som underviser for denne gruppe ift. overgang mellem folkeskole og ungdomsuddannelse. Hvad angår de individuelle møder, har vejlederne det seneste år haft særligt fokus på forældresamarbejde ift. overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse. Der er afholdt 33 individuelle møder mellem vejleder, elev og forældre, hvor elevens uddannelsesplan drøftes. Der foretages en håndholdt overlevering, og familien hjælpes ift. tilmelding til ungdomsuddannelse. I nogle tilfælde

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
		tilknyttes en mentor til den unge i overgangsperioden. Status 2013: 125 forældre har deltaget i orienteringsmøder afholdt på skolerne i de enkelte klasser med fokus på overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse. Der er ikke afholdt temaftener for særlige sproggrupper siden sidste opfølgning. Der afholdes fortsat individuelle møder med vejledere, elever og forældre med fokus på uddannelsesparathed og uddannelsesvalg. Dette startede op i partnerskabsprojektet, og der er senere hen kommet lovgivning, der foreskriver dette, så det fortsættes efter partnerskabet.

Den aktivitetsansvarlige fortæller, at partnerskabets aktiviteter for målgruppen af nydanske unge på kanten af uddannelsessystemet har spillet godt sammen med to andre projekter i kommunen i forhold til styrket fokus på uddannelsesparathed, forældreinddragelse og fastholdelse i ungdomsuddannelse, henholdsvis projekt 4U (forankret i KL, LO, DA og AMS, men uden finansiering) og projekt Forældresamarbejde (finansieret af det daværende integrationsministerium). Desuden vurderer den aktivitetsansvarlige, at den nationale udvikling og lovgivning på området, fx Ungepakke 2, der er gennemført i løbet af partnerskabet, har understøttet partnerskabets fokus på uddannelsesparathed og fastholdelse i uddannelse. Forskellen er dog, at partnerskabet har haft fokus på nydanske unge, mens den nationale udvikling har fokus på alle unge. Resultatet af både partnerskabet, de øvrige projekter og den nye lovgivning er ifølge den aktivitetsansvarlige, at kommunen i dag arbejder systematisk med overlevering mellem folkeskole og ungdomsuddannelse, uddannelsesparathedsvurdering og fastholdelse i ungdomsuddannelse for alle unge, der har behov for støtte og vejledning.

Forventede resultater på kort sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
Andelen af nydanske unge, som foretager omvalg, er max. 15 pct. over andelen af samtlige unge i kommunen, der foretager omvalg	Andelen af nydanske unge, som foretager omvalg, er 7 procentpoint over andelen af samtlige unge i kommunen, der foretager omvalg	40 procentpoint	<i>Indikatoren udgår efter drøftelse med UU, som vurderer, at den er ufuldstændig. Indikatoren erstattes af indikator for frafald og omvalg under resultater på langt sigt.</i>	-

3.3 Status: Udarbejdelse og implementering af fritidsjobformidling

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Implementering af fritidsjobformidlingen	Ja	Status 2010: Nej. Aktiviteten opstartes først i 2011. Status 2011: Aktiviteten er implementeret fra 1. august 2011, hvor fritidsjobkoordinatoren er ansat. Der er søgt penge uden for projektet i Den Nationale Ungeenhed til ansættelse af fritidsjobkoordinatoren, hvorfor fritidsjobkoordinatoren også skal arbejde med at skaffe fritidsjob til etnisk danske unge
40 fritidsjob er formidlet til unge i målgruppen gennem projekt fritidsjob ²	Ja	Status 2011: Tre unge under 15 år har fået fritidsjob hos boligforeningers viceværter. En er dog faldet fra. To unge under 15 år er ansat hos viceværterne fra medio november 2011. Desuden har to unge piger med tørklæde fra Trekanten fået arbejde. Der er 20-22 fritidsjob klar til besættelse hos egnens virksomheder. Status 2012: Der er formidlet 55 fritidsjob, heraf er 30 fritidsjobs formidlet til tosprogede. 75 unge har modtaget vejledning om fritidsjob. Dertil kommer, at der er flere unge, der henvender sig i jobcafeen i Trivselshuset, som ikke er med i dette tal. Status 2013: Der er formidlet 101 fritidsjob, heraf er 66 formidlinger sket til tosprogede unge (svarende til 65

² Der er tale om en ny milepæl, der er udarbejdet i 2011.

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
50 virksomheder har givet tilsagn om at deltage i projekt ³	Ja	pct. af formidlingerne). Status 2011: Syv virksomheder har givet tilsagn om at deltage. Derudover er der indledt samarbejde om unge under 15 år med to boligforeninger. Status 2012: Fritidsjobkoordinatoren har haft kontakt med 150 virksomheder. Heraf har 125 virksomheder givet tilsagn om at ville være interesseret i at få én ung i fritidsjob. Status 2013: Fritidsjobkoordinatoren har haft kontakt til i alt 182 virksomheder. Heraf har 149 (svarende til 80 5) virksomheder givet tilsagn om, at fritidsjobkoordinatoren kan kontakte dem med en potentiel ung, og at de ville være interesseret i at få en ung i fritidsjob. Den aktivitetsansvarlig bemærker, at det opsøgende arbejde overfor virksomheder har været mere tilbageholdende mod slutningen af 2013 end de forrige år pga. uvished om, hvorvidt indsatsen skulle fortsætte.

Forventede resultater på kort sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
60 pct. af fritidsjobbene fastholdes i mindst 3 måneder	0 (som forventet)	66 pct.. Indtil videre er der kun tre unge, der har været i gang med deres fritidsjob i mindst tre måneder. Af disse tre er én ung frafaldet sit fritidsjob efter de tre måneder ⁴	85 pct. af alle unge og 70 pct. af tosprogede unge, der har fået formidlet fritidsjob, fastholdes i mere end tre mdr.	88 pct. af de tosprogede unge og 79 pct. af de etnisk danske unge, der har fået formidlet fritidsjob fastholdes i mere end tre mdr.

Det ses, at målsætningen om, at 60 pct. af fritidsjobbene fastholdes i mindst tre mdr. er indfriet, idet 88 pct. af de tosprogede unge og 79 pct. af de etnisk danske unge, der har fået formidlet fritidsjob, fastholdes i mere end tre mdr. Fritidsjobkonsulenten forklarer forskellen i fastholdelsesgraden med, at de etnisk danske unge, der kan få hjælp til at søge et fritidsjob, typisk er kendetegnet ved at have en form for sociale problemer, mens de nydanske unge tilbydes hjælp via projektet, alene fordi de er nydanske. Således har de nydanske unge som oftest lettere ved at fastholde et fritidsjob end de etnisk danske unge, som har andre udfordringer oveni, at de søger et fritidsjob.

Den aktivitetsansvarlige fortæller, at der er udarbejdet en forankringsstrategi for fritidsjobformidlingen, som har fokus på at tydeliggøre udbyttet af indsatsen. Som led heri er der udarbejdet et "gevinstskema", som tydeliggør forskellige instanser i kommunen (SSP, Børn og Unge, skole, jobcenter m.m.) og deres potentielle udbytte af fritidsjobformidlingen, fx i form af mindsket hærverk, fravær og ledighed. Fritidsjobformidlingen finansieres indtil videre i år 2014 med ansættelse under UU, som det har været indtil videre. Det er endnu ikke afklaret, hvorvidt indsatsen gøres til et permanent tilbud.

³ Der er tale om en ny milepæl, der er udarbejdet i 2011.

⁴ Da fritidskoordinatoren er ansat fra d. 1. august, og aktiviteten har kørt på lavt blus indtil da, er der kun tre unge, der pt. har haft mulighed for at fastholde deres fritidsjob i mere end tre måneder. Fastholdelsesprocenten baserer sig altså kun på tre tilfælde.

Forventede resultater på langt sigt (gælder alle aktiviteter)	Baseline (2010)	2011	2012	2013
Andelen af nydanske unge, der frafalder en ungdomsuddannelse (erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser) inden for det første år, falder 10 % i partnerskabsperioden.	Af de unge, der påbegyndte en ungdomsuddannelse i skoleåret 2009/10, er: • 42 pct. er i gang med samme uddannelse • 25 pct. har skiftet uddannelse • 33 pct. er ikke i gang med en uddannelse.	Af de unge, der påbegyndte en ungdomsuddannelse i skoleåret 2010/11, er: • 60 pct. er i gang med samme uddannelse • 9 pct. har skiftet uddannelse • 31 pct. er ikke i gang med en uddannelse.	Af de unge, der påbegyndte en ungdomsuddannelse i skoleåret 2011/12, er: • 73 pct. er i gang med samme uddannelse • 8 pct. har skiftet uddannelse • 19 pct. er ikke i gang med en uddannelse.	Af de nydanske unge, der påbegyndte en ungdomsuddannelse i skoleåret 2012/13, er: • 70 pct. er i gang med samme uddannelse • 10 pct. har skiftet uddannelse • 20 pct. er ikke i gang med en uddannelse

Det ses, at resultatmålet, "Andelen af nydanske unge, der frafalder en ungdomsuddannelse (erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser) inden for det første år, falder 10 % i partnerskabsperioden", er opnået. Andelen af nydanske unge, der fastholdes i ungdomsuddannelse i 2013, er 80 pct., mens det ved baseline i 2010 var på 67 pct.

Sammenligner vi med andelen af etnisk danske unge, viser det sig dog, at der fortsat er en større andel af nydanske unge i Holstebro Kommune, der frafalder en ungdomsuddannelse sammenlignet med etnisk danske unge. Således er 20 pct. nydanske unge, der påbegyndte en ungdomsuddannelse i 2012, ikke i gang med en uddannelse i 2013 (se ovenfor), mens den tilsvarende andel for etnisk danske unge er 11 pct. (opgørelser fra UU 2013, Holstebro Kommune). Dette indikerer, at der fortsat er behov for et særligt fokus på fastholdelse af nydanske unge i ungdomsuddannelserne.

4. KRIMINELLE OG KRIMINALITETSTRUEDE NYDANSKE BØRN OG UNGE

4.1 Status: Oprettelse og implementering af procedurer for SSP-enkeltsagsbehandling

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
SSP-nøglepersongruppen mødes for første gang	Ja	Status 2010: Nej. Mødet er udsat til februar 2011. Status 2011: Der er afholdt møde i SSP-nøglepersongruppen. Gruppen har haft cases oppe for at afprøve, hvordan man anvender enkeltsagsbehandlingskonceptet i praksis.
Procedurer for SSP-enkeltsagsbehandling er beskrevet	Ja	Status 2010: N/A Status 2011: Procedurer for SSP-enkeltbehandling er beskrevet. Dog mangler et forord. Procedurerne forventes færdiggjort og udgivet som elektronisk håndbog i november 2011. Skolerne har givet feedback, og dette er blevet indarbejdet i procedurerne.
Procedurer for SSP-enkeltsagsbehandling er implementeret og forankret i forvaltningen	Ja	Status 2010: N/A Status 2011: På tre skoler har den aktivitetsansvarlige sammen med teamlederen fra Familieafdelingen været ude på alle skoler i kommunen for at introducere SSP-enkeltsagsbehandlingskonceptet og den nye SSP-database SSP-log. Den aktivitetsansvarlige vurderer, at procedurerne er implementeret og forankret, idet de har været forelagt SSP-udvalget, skoler og Familieafdelingen. Desuden foreligger der procedurer for, hvem der skal bruge SSP-loggen. Status 2012: SSP-enkeltsagsbehandlingskonceptet og den nye SSP-database SSP-log er implementeret og fungerer. Log'en har medført en styrket indsats, fordi det er nemmere at samarbejde om SSP-indsatsen på tværs af aktører, når alle oplysninger noteres samme sted. Skoleledere og skolesekretærer, der skal arbejde med log'en, har været på kursus heri. Kurset blev afholdt i samarbejde med teamleder i Familieafsnittet for at sætte fokus på den tidlige bekymringsindsats, herunder underretningspligt og bekymringssamtaler i kommunens SSP-arbejde. Den aktivitetsansvarlige har hentet inspiration til implementering af indsatsen fra SSP-enkeltsagsbehandling i Københavns Kommune. Indsatsen skal evalueres i maj 2013. Har et samarbejde med SSP-enkeltsagskonsulent i København og får overleveret mundtlige erfaringer herfra. 2013: Indsatsen SSP-enkeltsagsbehandling er evalueret internt i kommunen blandt de aktører, som anvender det, fx skoler og sagsbehandlere. Overordnet set finder brugerne systemet for "stift", og de vurderer, at der er mange udfordringer med den log, der skal skrives i. På baggrund af evalueringen af enkeltsagsbehandlingen har kommunen fravalgt at anvende systemet, og har opsagt samarbejdet med KMD om log'en. Kommunen valgte oprindelig at implementere systemet med inspiration fra København, hvor man fortsat anvender det og til stor tilfredshed. I København har man en sekretær ansat til at håndtere administrationen af enkeltsagsbehandlingen, hvilket betyder, at de enkelte aktører ikke oplever de udfordringer med systemet, som man har oplevet i Holstebro. Barnets Reform har betydet, at alle bekymringssager skal drøftes i tværfaglig rådgivning, og den aktivitetsansvarlige fortæller, at der pt. arbejdes på at udvikle en mere smidig tilgang, der kan understøtte SSP-

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
		samarbejdet bedre. Den foreløbige skitse til SSP-samarbejdet fremadrettet ser ud som følger: Niveau 1 (bekymringssager): Tværfaglig rådgivning og præventive samtaler. Niveau 2: (begyndende kriminalitet): Skole, politi eller gadeplansmedarbejdere indkalder til bekymringssamtale med få nøgleaktører, der kan handle hurtigt. Niveau 3 og 4: (Alvorlig + personfarlig kriminalitet): Afhøring ved politiet og midlertidig § 50 inden for en uge. Den aktivitetsansvarlige fortæller desuden, at der i løbet af 2014 gennemføres opkvalificering af alle 4. klasselærere i screening af elever ift. bekymrende adfærd. Desuden udarbejdes et skema til identifikation af risikofaktorer for bekymrende adfærd blandt elever, som skal implementeres på skolerne.

4.2 Status for ansættelse og oplæring af 3 relationsmedarbejdere

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Stillingerne som relationsarbejdere slås op og jobsamtaler afholdes	Ja	Status 2010: Ja
Relationsarbejderne påbegynder oplæringsfasen	Ja	Status 2010: Ja. De er blevet oplært i kulturforståelse, coaching og samtaleteknik, så de er klædt på at træde ind i familierne. Desuden er der planer om at holde erfaringsmøder med INM og LOKK, da kommunen har nogle sager med piger, der har det svært.
Tre nye relationsmedarbejdere er ansat og oplært	Ja	Status 2010: Ja. Den aktivitetsansvarlige mødes ugentligt med relationsmedarbejderne, hvor nye og fælles emner tages op, som fx hvad det vil sige at arbejde kriminalitetsforebyggende. Desuden mødes den aktivitetsansvarlige med de tre individuelt og taler om familierne, dette mhp. at udpege gode løsningsmodeller. Hun har et stort kendskab til arbejdet med målgruppen og kender mange af de udfordringer, som de møder ude i familierne.
Der opsamles erfaringer på baggrund af relationsarbejdernes hidtidige indsats	Ja	Status 2010: N/A Status 2011: Erfaringsopsamlingen sker løbende, men evalueringen er ikke gennemført endnu. Den aktivitetsansvarlige er ved at indhente tilbud fra VIA, der forventes indhentet til at foretage evalueringen. Status 2012: LG Insight har udarbejdet evaluering af indsatsen. Styregruppe og følgegruppe har indstillet til kommunen, at der afsættes kommunale midler til at forlænge indsatsen. Der er i styregruppen desuden et ønske om, at relationsmedarbejderne fremadrettet også skal tage sig af hele familier og ikke kun unge, som har kontakt til mange fagfolk i kommunen. Status 2013: Erfaringerne med indsatsen er meget positive. Den aktivitetsansvarlige har udarbejdet en intern erfaringsopsamling og registrering af indsatsens udbytte. Der ses et positivt udbytte i form nedsat skolefravær, øget deltagelse i fritidsaktiviteter, øget antal fritidsjob og færre SSP-sager blandt børn i familier, som har en relationsmedarbejder tilknyttet. For de voksne i familierne ses et positivt udbytte i form af flere i job og voksenlære. Der er afsat kommunal finansiering til fortsættelse af relationsmedarbejderne i 2014. Indsatsen forankres i Familieafdelingen, og målgruppen af familier er uændret.

Se bilag 1 for en uddybet beskrivelse af Relationsmedarbejdere, herunder også de resultater, der er skabt gennem indsatsen.

Forventede resultater på kort sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
Fraværet blandt de unge i målgruppen (målt på 4.-8. klassetrin på de fire partnerskabsskoler) svarer til den gennemsnitlige fraværsporcet for alle unge på klassetrin 4.-8. klasse i de fire skoler, der indgår i partnerskabet	Etniske danske: 3 pct. Nydanske: 4,3 pct. Forskel: 1,3 procentpoint	Etniske danske: 3,1 pct. Nydanske: 3,9 pct. Forskel: 0,8 procentpoint	Alle unge: 5,2 pct. Nydanske: 6,9 % Forskel: 1,7 pct.	Alle unge: 5,6 pct. Nydanske: 5,9 pct. Forskel 0,3 procentpoint

Det ses, at forskellen mellem nydanske og etnisk danske elevers fravær er mindsket i partnerskabsperioden fra en forskel på 1,3 procentpoint i 2010 til 0,3 procentpoint i 2013. Målsætningen er, at niveauet er tilsvarende, hvilket er tæt på at være opnået. Ifølge den aktivitetsansvarlige skyldes den positive udvikling bl.a. de nye procedurer for håndtering af fravær, som er implementeret på alle kommunens skoler. Proceduren er udviklet som led i partnerskabet og består bl.a. af beskrivelse af arbejdsgange og rollefordeling, som tydeliggør, hvordan forskellige aktører omkring et barn, der har bekymrende fravær, kan håndtere dette. Det har medført en hurtigere indsats, hvor lærerne på et tidligt tidspunkt drøfter fravær med forældrene.

4.3 Status for oprettelse af rollemodelkorps(NB: Aktiviteten er lukket)

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Der tages kontakt til potentielle rollemodeller	Ja	Status 2010: Ja
Der er oprettet et lokalt rollemodelkorps	Ja	Status 2010: Nej
Der er 10 rollemodeller i rollemodelkorpset	Nej	Status 2010: Der er ingen rollemodeller i rollemodelkorpset endnu, men der er taget kontakt til potentielle rollemodeller. Status 2011: Der er oprettet et rollemodelkorps med 12 rollemodeller. Korpset består af syv unge og fem voksne nydanskere. Indtil videre er to oplæg afholdt. Ét oplæg er afholdt på UU i Holstebro og ét andet er afholdt hos 7.-9. klasser på en skole i nabokommunen Struer. Derudover er der planlagt fire oplæg på to skoler, som er med i partnerskabet. Desuden er der taget kontakt til – og svar afventes – fra forskellige institutioner om muligheden for at afholde oplæg Status 2012: Alle oprindelige rollemodeller i ungekorpset har (på forskelligt tidspunkt) valgt at stoppe. Den primære årsag er studietravlhed. Samtidig er der stor efterspørgsel fra skolerne om at få besøg af rollemodellerne. To nye unge rollemodeller er startet op i korpset. De har afholdt tre besøg og arbejder i øvrigt på at rekruttere flere rollemodeller. Målet er at have 4-6 unge rollemodeller i korpset. Det er efter den aktivitetsansvarliges vurdering ikke realistisk med et større korps, fordi det er svært at rekruttere frivillige og at fastholde dem sideløbende med, at de studerer. Den aktivitetsansvarlige har på den baggrund valgt at neddroge rollemodellernes aktiviteter for ikke at overbelaste dem. Forælderrollemodelkorpset eksisterer endnu, men der er ikke stor efterspørgsel på dem, og de har ikke holdt oplæg det seneste halve år. Status 2013: Rollemodelkorpset blev nedlagt i august 2013. Beslutningen blev truffet, fordi det vurderes for krævende at vedligeholde korpset. Rollemodellerne fraflytter kommunen, når de skal på en videregående uddannelse, og derfor har det været forfra mange gange med nye rollemodeller. Det er vanskeligt at rekruttere rollemodeller i området, da grundlaget er lille, og flere potentielle rollemodeller ønsker ikke at fungere som rollemodel, da de kender alle i området. UU-vejlederen får fortsat henvendelser om oplæg af rollemodeller, men primært i vokse-regi, og der er fortsat et voksen-

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
		rollemodelkorps, som er ude at holde oplæg, bl.a. om forældresamarbejde.

4.4 Status for intensivering af fritidstilbud i Brumleby, Jættehøj og Trivselshuset

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Der oprettes kontakt til det lokale idræts- og foreningsliv med henblik på intensivering af fritidstilbud	Ja	Status 2010: Ja. Der er afholdt møde med ledelsen i institutionerne Brumleby og Jættehøj. Der er planer om at nedlægge juniorklubben i Brumleby og lægge den over til Jættehøj for dermed at frigøre ressourcer til, at Brumleby kan intensivere gadeplansindsatsen i området. Der er desuden oprettet kontakt til Røde Kors og Trivselshuset, ligesom der er et samarbejde i gang mellem institutionerne og Ivan Frederiksen, som er foreningsmand og katalysator for fodboldklubberne i området. Status 2011: Arrangementet 'Sommer i Trekanten' er afholdt og evalueret. 'Sommer i Trekanten' blev organiseret af frivillige enkeltstående personer og ansatte i kommunen. Den aktivitetsansvarlige vurderer, at det ikke virker at involvere udefrakommende foreninger, da det er for svært for dem at fastholde medlemmer i området, hvorfor foreningerne ingen interesse har i at deltage. Fremover vil man satse mere på enkeltstående frivillige og eventuelt tidsbegrænsede aktiviteter.
Der oprettes permanent netværk mellem kommune og det frivillige idræts- og foreningsliv	Ja	Status 2010: N/A Status 2011: Der har været møde med Trivselshuset og Brumleby samt Idrætsrådet, men der er ikke faste møder, idet ideen med at få foreningerne ud i området ikke virker. Status 2012: Der er oprettet et permanent netværk med titlen Trekantsnetværket mellem Trivselshuset, Brumleby og Jættehøj. I Trekantsnetværket deltager frontmedarbejdere og ledere fra de to kommunale fritidstilbud Brumleby og Jættehøj, medarbejdere i Trivselshuset og politiet. Netværket har en styregruppe med deltagelse af lederne af Brumleby, Jættehøj og Trivselshuset samt den kommunale aktivitetsansvarlige. Netværket samarbejder med det frivillige idræts- og foreningsliv om forskellige aktiviteter, fx Sommer i Trekanten. Samarbejdet med de frivillige er ikke permanent, men knytter sig an til konkrete aktiviteter. Status 2013: Trekantsnetværket fungerer fortsat. Sommer i Trekanten er udvidet til at foregå alle 7 uger i sommerferien på tværs af institutioner, SSP, familiesagsbehandlere, politi, lærere og pædagoger fra området. Fagpersonerne deltager i forskellige aktiviteter, fx cykelreparation og temaet 'Hvordan skaffer man sig mad?' (Så og høste grønsager, fiske). Der har været gennemført kompetenceudvikling for fagpersoner, der arbejder med målgruppen på fritidsområdet, i form af med temadage om fx traumatiserede flygtninge og kulturforståelse, 'Den vanskelige samtale'. Kompetenceudviklingen fortsætter i 2014 med temadage om 'Den motiverende samtale' og 'Barnet og den unge i centrum' og 'At skabe relationer i børnehøjde'. I forlængelse af partnerskabet er opstartet en ny aktivitet, Musikken, som er et musikstudie for de unge. Der er udført opsøgende arbejde for at få unge med, der ikke selv melder sig til frivillige aktiviteter. Som noget nyt i 2013 har Trivselshuset udarbejdet et ugentligt skema med alle aktiviteter, som hænges op i alle opgange i Trekanten.

Forventede resultater på kort sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
Andelen af kriminelle og kriminalitetstruede unge i målgruppen, der deltager i relevante (eks. Jættehøj og Måbjerg IF.) fritidstilbud, er steget med 20 pct.	2 pct. af målgruppen deltager i fritidstilbud, svarende til 629 tosprogede i målgruppen	Som nævnt foreslår Rambøll, at indikatoren udgår, idet det er svært for klubberne at afgøre, hvorvidt der er tale om en ung i denne målgruppe.	-	-

4.5 Status for udvikling og afholdelse af kompetenceudviklende kurser for frivillige

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentarer
Indholdet af de kompetenceudviklende kurser for frivillige foreligger	Ja	Status 2010: Nej. Arbejdsgruppen har holdt et møde, men har ikke lagt sig fast på det konkrete indhold af kurserne. Status 2011: Kurserne for frivillige forventes at blive kurser med temaerne 'Konflikt håndtering', 'Interkulturel kommunikation' og 'Ensomhedens sprog'.
Første kompetenceudviklende kurser for frivillige igangsættes	Ja	Status 2010: N/A Status 2011: Pga. ændret fokus fra foreningsfrivillige til enkeltstående frivillige er aktiviteten blevet forsinket. Status 2012: Ja
50 frivillige har gennemgået kompetenceudviklingskurset	På vej	Status 2010: 0. Kurserne ligger endnu på tegnebrættet, hvorfor ingen endnu er blevet afholdt. Status 2011: Kurserne forventes gennemført i løbet af de næste seks måneder. Status 2012: 20 frivillige har gennemgået kompetenceudviklingskursus. Kurset blev afviklet som led i en spejderlejr. Kursusforløbet varede tre dage og blev afholdt af Dansk Flygtningehjælp. Kommunen afholder kursusforløb med Dansk Flygtningehjælp én gang mere. Næste kursusrunde afholdes i maj 2013 og forventes at have 40 deltagere af frivillige i sportsklubber. Status 2013: Der gennemføres et kursusforløb for frivillige med temaet Forældresamarbejde i december 2013.
Der gennemføres en opsamling af erfaringer i forbindelse med de opkvalificerende kurser for frivillige	På vej	Status 2010: N/A Status 2011: Nej. Der foreligger ingen opsamling, da kurserne ikke har været afholdt endnu. Status 2012: Der er foretaget mundtlig opsamling, ikke skriftlig. Der er planer om at foretage en før-/eftermåling af de frivilliges behov for og oplevelse af kompetencer til at håndtere målgruppen i forbindelse med afviklingen af næste kursusforløb. Status 2013: Der er mundtlig opsamling.

Aktiviteten 'Udvikling og afholdelse af kompetenceudviklende kurser for frivillige' er endnu ikke implementeret som planlagt, idet kun 20 frivillige mod et forventet antal på 50 har deltaget i kompetenceudviklingsforløb. Udfordringen er bl.a., at de forventede aftaler med Frivillighed.dk ikke er kommet i stand, og derfor har der skulle udtænkes alternative modeller for kompetenceudvikling. Her har samarbejdet med Dansk Flygtningehjælp vist sig givtigt. Det er som nævnt i tabellen planlagt, at der afholdes et forløb for yderligere 40 frivillige, hvormed det forventede antal af frivillige, der har deltaget i kompetenceudvikling vil være opnået.

Forventet resultat på langt sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
Antallet af sigtede unikke personer i alderen 15-19 år, med anden etnisk baggrund end dansk i trekantsområdet i Holstebro Politikreds falder med 25 pct. i projektperioden	14 personer	Som nævnt, foreslår Rambøll at indikatoren udgår, idet nøglepersonlisten som anvendes på SSP-møderne (se nedenstående indikator) er fyldestgørende. Det er mere relevant at bruge nøglepersonlisten, fordi den indeholder alle fagpersoners viden om unge i farezonen – enten fordi de er blevet en politisag, eller fordi der er tale om unge, som har opført sig på en kriminalitetstruet måde	-	-
Antallet af unge i alderen 10-14 med anden etnisk baggrund end dansk der har været drøftet på SSP-møderne skal falde med 25 %	45 personer	20 personer, dvs. et fald på 55,6 pct. En af årsagerne til det store fald er, at en specifik dreng, der stod for en del ballade og som altid havde en ny "hjælper" med, er flyttet til Sjælland. 5 af de tidligere "hjelper" er knyttet op på Relationsmedarbejdere.	28 personer. Stigningen fra sidste år skyldes bl.a., at kommunen har styrket fokus på det tidlige bekymringsarbejde, hvilket har medført flere SSP-sager.	Ni personer. Der er således sket et markant fald siden 2012 og siden partnerskabets start i 2010. Det skyldes ifølge den aktivitetsansvarlige bl.a. en intensiv forebyggende indsats, dels i regi af partnerskabet, dels indsatsen i kommunen generelt.

Det ses, at der er sket et markant fald i antallet af unge i målgruppen, der er drøftet på SSP-møder fra 45 unge i 2010 til ni unge i 2013. Den aktivitetsansvarlige forklarer det markante fald med to overordnede årsager. For det første et generelt lavt niveau for ungdomskriminalitet på nationalt plan, som også gælder i Holstebro. For det andet at kommunen gennem partnerskabet og andre forebyggende aktiviteter har haft stort fokus på det udsatte boligområde Trekanten, hvor en væsentlig del af målgruppen bor og holder til. Kommunen har dels gennemført en forebyggende indsats, der har fokuseret på at skabe øget tryghed, dels har der været en meget intensiv politiindsats i området, jf. lokalområdets handleplan. Samtidig fortæller den aktivitetsansvarlige, at en del af de ældre kriminelle unge i området har fået langvarige domme og derfor er væk fra området.

5. ORGANISERING OG TVÆRFAGLIGT SAMARBEJDE

5.1 Status for afdækning af integrationsindsats og forbedring af samarbejdsprocedurer om målgrupperne

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentar
Der er foretaget en afdækning af kommunens integrationsarbejde	Ja	Status 2010: Ja
Der er udarbejdet en rapport pba. Afdækningen	Ja	Status 2010: Nej Status 2011: Tiltaget 'Nutidens børn og unge', som angår alle børn og unge, er fuldt implementeret. Der er udarbejdet en rapport på baggrund af tiltaget. Tiltaget 'Nutidens børn og unge' er opstået som en sammensmeltning af arbejdsgruppen inden for partnerskabet og en anden kommunal arbejdsgruppe. Da begge arbejdsgrupper arbejdede på lignende tiltag, blev det besluttet at tænke det sammen, så man undgår parallelle tiltag i kommunen. Dette har betydet, at tiltaget dækker alle børn og unge i kommunen. Der vil blive evalueret, hvorvidt der er behov for tilretning i forhold til målgruppen og området Trekanten, når tiltaget har fungeret i et år.
Forvaltningen har udarbejdet tilrettede procedurer i forhold til arbejdet med målgruppen på baggrund af den eksterne afdækning	Ja	Status 2010: N/A Status 2011: De tilrettede procedurer er udarbejdet i form af tiltaget 'Nutidens børn og unge'. Tiltaget går bl.a. ud på, at der i hvert område, en gang om ugen, er et møde mellem en sagsbehandler, en psykolog og en sundhedsplejerske, hvor lærere og pædagoger kan booke en tid og komme og få anonym sparring i forhold til deres bekymring om et barn. Der er også indført stafetlog m.m. Status 2012: Der afvikles fortsat åben tværfaglig rådgivning ugentligt, hvor en socialrådgiver, psykolog og sundhedsplejerske tilbyder rådgivning og sparring til lærere og pædagoger, der har en problemstilling, de ønsker hjælp til at håndtere. Som noget nyt i indsatsen kan forældre møde op og få hjælp til svære problemstillinger i hjemmet i relation til børn og unge.
Der nedsat en intern arbejdsgruppe i Holstebro Kommune	Ja	Status 2010: Nej
Første informationskursus om forbedrede samarbejdsprocedurer afholdes internt i forvaltningen og eksternt for relevante frivillige	Nej	Status 2010: N/A Status 2011: Der er afholdt informationskursus internt i forvaltningen for sagsbehandlere. Der er ikke afholdt informationskursus for de frivillige, fordi den aktivitetsansvarlige vurderer, at tanken om at engagere foreninger må omtænkes. Kurset afholdes først, når det er afgjort, hvilke frivillige det er relevant at medtage. Status 2012: Indsatsen for frivillige foreninger er ikke implementeret. Foreningerne har ifølge den aktivitetsansvarlige ikke været interesseret i at engagere sig i indsatsen.

Aktivitet og milepæle	Status	Kommentar
Der igangsættes en intensive- ret formidling af Holstebro Kommunes integrations- og børnepolitik i eksisterende fo- ra internt i forvaltningen	Ja	Status 2010: Ja. Integrationspolitikken og børnepoli- tikken skal implementeres på temadage. Den første temadag bliver d. 28. februar – hvor der arbejdes tværfagligt med tavshedspligten. Derefter evalueres temadagen, og de kommende temadage forberedes ud fra tilbagemeldingerne. Status 2011: Formidlingen af politikkerne foregår ved, at der på ledermøder med skole, SFO og instituti- oner sættes fokus på politikkerne og deres betydning i forhold til ledernes ageren i hverdagen. Desuden præ- senterer den aktivitetsansvarlige politikkerne, hver gang han taler til møder, hvor medarbejderne er sam- let. Fx i forbindelse med Tosprogstaskforcens besøg i kommunen.

Forventede resul- tater på kort sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
Nøgleaktører ople- ver at have et bedre overblik over tilbud og relevante aktører	N/A	Styregruppen vurderer, at nøgleaktører har bed- re overblik over tilbud og relevante aktører pga. tiltaget 'Nutidens børn og unge', relati- onsmedarbejdernes ar- bejde og de udsendte nyhedsbreve om part- nerskabet.	Ja, som i 2011.	Styregruppen vurderer, at der er overblik over tilbud og ansvarlige ak- tører i kommunen. Der er udarbejdet en integrationshåndbog, som beskriver tilbud, ansvarlige aktører og vigtige oplysninger på integrationsområdet. Den opdateres løbende og sendes i den forbin- delse rundt til aktivi- tetsansvarlige i part- nerskabet for at opda- tere oplysningerne. In- tegrationshåndbogen betyder, at der ikke har været behov for at udarbejde et tilsvaren- de skriftligt dokument i partnerskabet. I stedet samarbejder tovholder med den projektgrup- pe, der udarbejder in- tegrationshåndbogen.
Koordinationen vedr. indsatsen over for marginali- serede unge er styrket	N/A	Styregruppen vurderer, at koordinationen vedr. indsatsen over for mar- ginaliserede unge er styrket, fx pga. net- værksmøder mellem re- levante fagpersoner om den unge, samt den nedsatte risikogruppe, der arbejder med fore- byggelse i Trekanten, samt det nedsatte un- gebevillingsteam.	Ja. Styregruppen vurderer, at det tværfaglige samar- bejde fastholdes, både internt i for- valtningen og på tværs af forvaltnin- ger. Særligt ift. ny- danske unge er ko- ordinationen ifølge tovholder styrket.	Ifølge styregruppen er koordination af kom- munens indsats for målgruppen styrket. Et eksempel på dette er Tværfaglig rådgivning, som er et ugentligt til- bud til lærere, pæda- goger, forældre eller andre, der kan hen- vende sig med en ud- fordring, som de har brug for faglig sparring på. Den Tværfaglige rådgivning består af et team af en socialrådgiv- er, psykolog og sund- hedsplejerske. Meto- den er udviklet i regi af partnerskabet og er si- den udbredt til alle fem områder i kommunen.

Forventede resultater på kort sigt	Baseline (2010)	2011	2012	2013
Der er en fælles forståelse af integrationspolitik og børnepolitik	N/A	Den aktivitetsansvarlige vurderer, at det er svært at opnå fælles forståelse. Der arbejdes frem mod målet ved at tage politikkerne op med lederne. På leder-netværksmøder har den aktivitetsansvarlige bedt en leder om at udarbejde præsentationer af, hvordan de har implementeret politikkerne i deres institution. Det er op til lederne at sikre den fælles forståelse hos medarbejderne, og nogle ledere er hurtigere end andre til at implementere integrationspolitikken.	Ifølge repræsentant for styregruppen fremhæver chefgruppen på børne- og ungeområdet integrationspolitik, børnepolitik og skolepolitik, når nye eller eksisterende indsatser og procedurer skal begrundes og implementeres af medarbejderne. Ledelsen forsøger at anvende politikkerne aktivt som ramme for det daglige arbejde. En fælles forståelse blandt frontmedarbejderne arbejdes der fortsat på at skabe/styrke.	Ledelsen på skoler og dagtilbud anvender politikkerne aktivt som ramme for det daglige arbejde. Ifølge tovholder er der skabt en fælles forståelse blandt frontmedarbejderne, som nu har kendskab til politikkerne. Hver gang der igangsættes nye tiltag i praksis, tager man afsæt i politikkerne.

Der blev i midtvejsevalueringen peget på, at den anvendte metode til at opnå resultatet: "Der er en fælles forståelse af integrations- og børnepolitik" måske ikke er den rette. Metoden er, at det er lederne opgave at skabe fælles forståelse blandt medarbejderne ved at fremhæve politikkerne, når det er relevant og begrunde indsatser og arbejds gange i politikkerne. Styregruppen fortæller, at den anvendte metode er uændret, da det er ledelsen i Børne- og Familieafdelingens vurdering, at ejerskab for de kommunale politikker bedst skabes nedefra gennem den anvendte tilgang. Det er fortsat Rambølls vurdering, at metoden er sårbar, idet det forventes, at medarbejderne får ejerskab for kommunale politikker alene ved at indsatser relateres til politikkerne, når de igangsættes og gennemføres i praksis. Hvorvidt der skabes ejerskab gennem denne tilgang afhænger formentlig af, i hvilken grad ledelse og medarbejdere italesætter og ekspliciterer sammenhængen mellem politik og praksis. Det er således Rambølls anbefaling, at der foretages en tydelig og eksplicit kobling mellem praksis og politik, og at det sker gennem en inddragende proces, hvor både ledelse og medarbejdere bidrager aktivt.

Forventede resultater på langt sigt (gælder alle aktiviteter)	Baseline (2010)	2011	2012	2013
Relevante indsatser er blevet sammentænkt og videndelingen fungerer	N/A	Den aktivitetsansvarlige har svært ved at svare entydigt på graden af målopfyldelse. Dog er der iværksat tiltag, som sigter efter at sammentænke, fx netværksmøder om familien som helhed og dennes udfordringer, samt familiens bog, som er en oversigt over, hvilke tiltag der er sat i gang over for familien.	Ja. Der er ifølge tovholder skabt tværfaglige effekter som følge af øget videndeling og kendskab mellem aktørerne på integrationsområdet, fx afvikles temadage på tværs af dagtilbud og skole.	Der er ifølge tovholder sket en markant øget videndeling, bl.a. gennem personlige relationer på tværs af afdelinger, der er skabt gennem partnerskabet. Den styrkede videndeling har medført større forståelse og anerkendelse af hinandens fagligheder på tværs. Der afholdes kommunale temadage for nøgleaktører på integrationsområdet, fx frontmedarbejdere, sagsbehandlere og koordinatore. Formålet med temadagene er videndeling. Temaerne har omhandlet Tværfaglig rådgivning, æresrelaterede konflikter, forebyggelse af radikaliserings og kulturforståelse.
Der er skabt ejerskab til integrationspolitikken hos både ledelse og praktikere, og de fælles værdier er således styrket på tværs af forvaltningen	N/A	Den aktivitetsansvarlige vurderer, at det tværfaglige samarbejde på ledelsesniveau er blevet styrket og derigennem også de fælles værdier. Nedsættelse af direktørfølgegruppen og fokus på integrationspolitikken på ledermøder er med til at skabe ejerskab for lederne. Derimod udtrykker den aktivitetsansvarlige, at han er usikker på graden af ejerskab og styrkelse af fælles værdier angående integrationspolitikken på praktisk niveau, idet det i høj grad afhænger af lederne implementering af politikkerne.	Ja. Ifølge tovholder er det tværfaglige samarbejde fortsat styrket på chef- og lederniveau og i det seneste år også blandt frontmedarbejdere.	Ifølge styregruppen anvendes integrationspolitikken både på leder- og medarbejderniveau. Som eksempel nævnes, at når der udarbejdes handlingsplaner lokalt, relateres de til den kommunale politik. Styregruppen fortæller, at da den kommunale integrationspolitik blev revideret i 2012, gennemførte man en inddragende høringsproces, hvor relevante medarbejdere fik mulighed for at komme med input til justeringer og forslag til nye visioner.

Der afholdes ikke længere kvartalsvise møder for alle aktivitetsansvarlige i partnerskabet. Ifølge tovholder var der en oplevelse af, at udbyttet af møderne ikke var tilstrækkeligt. Da aktiviteterne var implementeret og i drift, var der ikke så meget at mødes om. De enkelte tovholdere har etableret kendskab til hinanden og foretrækker at mødes i relation til konkrete indsatser og samarbejder. Fx udtrykte skolelederne ønske om at mødes for at drøfte deres fælles indsats om udarbejdelse af handlingsplaner for brug af dansk som andetsprog, snarere end at mødes med alle i partnerskabet.

I 2013 er der således i stedet for de kvartalsvise møder for alle aktivitetsansvarlige i partnerskabet afholdt tværfaglige møder i relation til projekter, hvor to eller tre af tovholderne mødes på tværs af aktiviteter, fx for at starte et samarbejde eller en indsats op. Der er således primært tale om møder efter behov, hvor de aktivitetsansvarlige selv tager initiativ. Det kan være i relation til en udfordring eller problematik, som det vurderes, bør drøftes på tværs af aktiviteter. Ifølge tovholder er nogle aktivitetsansvarlige mere aktive end andre til at sætte sådanne sparringsmøder i gang, på trods af opfordringer om at trække på hinanden på tværs af aktiviteter i partnerskabet.

BILAG 1

BESKRIVELSE AF AKTIVITETEN RELATIONSMEDARBEJDERE

Målgruppen: Ved projektets opstart i august 2010 omfattede ordningen 30 familier, svarende til 54 forældre og 104 børn. I efteråret 2013 omfatter ordningen 27 familier.

Målgruppen er kendetegnet ved at være udsatte familier med anden etnisk baggrund end dansk. Forældrene har typisk sociale og ofte fysiske og psykiske problemer. Samtidig har forældrene et manglende kendskab til det danske samfund, hvilket fx kan komme til udtryk gennem mistillid til offentlige institutioner, herunder kommunen, skole, dagtilbud og politi. Børnene har ofte faglige udfordringer, højt skolefravær og deltager sjældent i fritidsaktiviteter. Mange af børnene hænger ud på gaden i miljøer, hvor de er kriminalitetstruede.

Opnåede resultater: Ordningens opnåede resultater gennemgås nedenfor opdelt på henholdsvis familierne samlet set, forældre og børn.⁵

Øget trivsel i familierne

Interviews med indsatsens projektleder, de tre relationsmedarbejdere samt én bruger peger på, at ordningen bidrager til, at familierne opnår en øget styring og kontrol over deres eget liv. Familierne erfarer gennem relationsmedarbejderen, at det er hensigtsmæssigt og en positiv oplevelse at bede (myndigheder eller andre) om hjælp, når man har udfordringer. Relationsmedarbejderen fungerer som samtalepartner for både forældre og børn, og familierne bliver bedre til at lytte til hinanden. Dermed opnår forældrene en bedre forståelse af den kontekst, børnene indgår i, i danske institutioner. Det er relationsmedarbejdernes vurdering, at deres samvær med familierne åbner op for en dialog om kultursammenstød og bidrager til at indgå aftaler og kompromiser om de unges deltagelse i det danske samfund. Således hjælper relationsmedarbejderne de unge med at forhandle med deres forældre, hvilket åbner for, at de unge i højere grad kan integrere deres liv i det danske samfund med deres liv i hjemmet.

Flere forældre har fået job

Ved ordningens opstart var fire forældre i job, og i 2013 er syv forældre i job. Dertil kommer, at to personer er kommet i voksenlære gennem perioden. Det bemærkes, at flere forældre modtager pension, hvorfor job og uddannelse i de fleste tilfælde ikke er et relevant emne. I de tilfælde, hvor en voksen i familien kommer i job eller voksenlære, har det ifølge relationsmedarbejderne en enorm positiv afsmittende effekt på hele familiens situation, ikke mindst børnene. Det gælder især, at forældre i job fungerer som positive rollemodeller for børnene. Samtidig kan et lønnet job medføre en vis økonomisk frihed.

Børnene – mindsket fravær og aktivt fritidsliv

Gennem projektperioden fra 2010 til 2013 er der sket en meget positiv udvikling for børnene i de familier, som har en relationsmedarbejder tilknyttet.

- Antallet af fraværsdage i skolen for børn i familier, der har en relationsmedarbejder tilknyttet, er faldet fra 31 fraværsdage i gennemsnit i 2010 til 10 fraværsdage i gennemsnit i 2013.
- Antallet af børn og unge i familierne, som deltager i fritidsaktiviteter (fx fodbold, håndbold, svømning, dans og fitnessboksning), er mere end fordoblet fra 17 børn og unge i 2010 til 36 i 2013.
- Antallet af unge i familierne, der har et fritidsjob, er steget fra tre unge i 2010 til 16 unge i 2013.
- Endelig er antallet af unge i familierne, der er nævnt i SSP-nøglereferater, faldet fra 45 unge i 2010 til ni unge i 2013.

⁵ Det bemærkes, at data beror på supplerende kilder: Holstebro Kommunes egne registreringer, LG Insights midtvejsevaluering og Rambølls interviews i 2013 med projektleder, frontmedarbejdere og én bruger.

Overordnet om indsatsen: I det følgende fremhæves de mest centrale elementer i indsatsen.

Visitation

Familierne visiteres til ordningen via kommunens Familieafsnit. Visitation sker ud fra en række kriterier, fx bekymring for børnene hos lærere, pædagoger og sundhedsplejerske, dokumentation af mistrivsel, bekymring om samarbejdsmuligheder med familien og manglende viden om familiens situation. Som led i visitationen afholdes et møde, hvor familiens situation gennemgås set i forhold til familiens udfordringer og ressourcer. Hvis det besluttes, at familien skal visiteres til projektet, er det den fagperson, der kender familien bedst, som tager kontakt til familien og tilbyder dem at deltage i ordningen.

Projektlederen fortæller, at der er sket en læring i indsatsen, idet man er blevet bedre til at sortere i familierne som led i visitationen, herunder blevet bedre til at forstå, at der kan være familier, hvor andre professionelle kan tilbyde mere relevant hjælp end relationsmedarbejderne. Det kan fx være ved svære psykiske udfordringer eller kriminalitet.

Håndholdt indsats

Relationsmedarbejdernes primære redskab er en tæt og tillidsfuld personlig relation, der opbygges til familien gennem samvær. Med udgangspunkt i den personlige relation yder relationsmedarbejderne en håndholdt indsats for familierne, som tager udgangspunkt i den enkelte families behov. Relationsmedarbejderens hjælp til familien består af en bred vifte, som er forsøgt opsummeret nedenfor:

- Hjælp til at forstå information fra og kommunikere med det omgivende samfund, fx skole, institutioner, bank, borgerservice, læger m.m. Det gælder både skriftlige dokumenter og fysiske møder.
- Tillidsfuld dialog og sparring om familiens udfordringer og situation, fx misbrug, sygdom, økonomi og fortid i et andet land end Danmark samt dialog og sparring om familiens drømme, fx forældrenes ønsker og forventninger til deres børns liv, børnenes behov og ønsker til et liv i det danske samfund
- Praktisk hjælp i forbindelse med møder, lægebesøg, transport af børn til fritidsaktiviteter.

Det ser ud til, at særligt relationsmedarbejdernes håndholdte indsats understøtter en positiv udvikling i børnenes liv. Faldet i børnenes skolefravær og øget deltagelse i et aktivt fritidsliv forklares af relationsmedarbejderne bl.a. med, at deres hjælp til familien dels bidrager til overskud i familien, idet udfordringer afhjælpes. Dels at relationsmedarbejderen sørger for at informere relevante aktører der samarbejder med familien, fx skolen, om familiens udfordringer. Det medfører øget forståelse til familien, og behovet for møder mellem familien og diverse nøgleaktører mindskes. Desuden peger relationsmedarbejderne på, at deres forventninger til børnenes skolegang og fritidsliv har en afsmittende effekt på forældrene, som får interesse for og overskud til at tage større del i børnenes skolegang. Konkret tager relationsmedarbejderne med børn og forældre til arrangementer på skolen, de følger med på skoleintra og sørger for at informere forældrene om, hvad der foregår og kan dermed bedre støtte forældrene til at bakke op om børnenes skolegang. I forhold til fritidsaktiviteter er det ofte relationsmedarbejderen, der sørger for at "indkøre" børnene i aktiviteten, og når børnene selv er blevet i stand til at transportere sig til fritidsaktiviteten, trækker relationsmedarbejderen sig tilbage. De fremhæver dog, at forældrene som oftest ikke er i stand til at overtage arbejdet med at få deres børn til fritidsaktiviteter, så det hviler på relationsmedarbejderne og børnene selv.

Koordinerende funktion

Da målgruppen bl.a. er kendetegnet ved at have kontakt til et meget stort antal aktører i kommunen, har et af indsatsens overordnede formål været at koordinere kommunens indsats for familierne for at skabe en mere helhedsorienteret indsats. Derfor er relationsmedarbejdernes koordinerende funktion et meget centralt element i ordningen. Den koordinerende funktion har været under udvikling gennem projektperioden, idet koordinationen forudsætter samarbejde mellem nøgleaktører i kommunen. Udfordringen har været, at relationsmedarbejdernes funktion er ny, og dermed kan man sige, at de "overtager" opgaver, der tidligere har ligget hos andre aktører, eller opgaver, som ikke er blevet løst. Derfor har relationsmedarbejderne arbejdet for at tydeliggøre fordelene ved den tværfaglige og koordinerende indsats, de udfører, over for nøgleaktører i

kommunen. Når det tværfaglige samarbejde fungerer godt, erfarer de øvrige professionelle, der har med familien at gøre, at deres indsats lykkes bedre, når relationsmedarbejderen koordinerer. Relationsmedarbejderne har haft fokus på, at der ikke sættes flere indsatser i gang for samme familie, uden at der koordineres. Alle de professionelle ved nu, at det er relationsmedarbejderen, som koordinerer.

Den interviewede samarbejdspartner fra Familieafsnittet vurderer, at relationsmedarbejderen i høj grad styrker kommunens indsats over for familien ved at koordinere indsatsen og ved at yde en håndholdt indsats, der overskrider de muligheder, en sagsbehandler i Familieafsnittet har for at hjælpe familien. Samarbejdspartneren oplever således, at relationsmedarbejderen er en stor aflastning for Familieafsnittets arbejde med familierne. Vedkommende peger på, at relationsmedarbejderens koordinerende funktion forekommer "naturlig", da relationsmedarbejderen følger familien rundt på tværs af institutioner og sektorer.

Eksempler på arbejdsmetoder: Nedenfor fremhæves nogle af indsatsens væsentlige arbejdsmetoder.

Netværksmøder: Der afholdes handleplans-netværksmøder, hvor relationsmedarbejderen indkalder fagpersoner til at drøfte familiens ressourcer og familiens udfordringer og udarbejde en handlingsplan. På netværksmøderne inddrages viden fra de forskellige aktører, som samlet set bidrager til at udarbejde en meningsfuld handlingsplan, der imødekommer familiens konkrete udfordringer. Den interviewede samarbejdspartner fra Familieafsnittet fortæller, at udbyttet af netværksmødet er positivt. Samarbejdspartneren fremhæver særligt relationsmedarbejderens store viden om familien som meget positiv, idet denne viden ligger til grund for, at der forholdsvis hurtigt kan træffes kvalificerede beslutninger om indsatsen over for familien.

Der er udarbejdet en procedure for møderne og en skabelon for referat af møderne. Endvidere har relationsmedarbejderne elektronisk sagsbehandling, hvor de registrerer familier og løbende opdaterer med referat af møder.

Sparring og videndeling: Relationsmedarbejderne og projektlederen mødes to gange om måneden. Det ene møde foregår samlet, hvor der gives informationer mere generelt til alle tre relationsmedarbejdere samtidigt. Det andet møde afholdes individuelt mellem projektlederen og relationsmedarbejderne hver især, hvor projektlederen giver sparring og supervision til den enkelte relationsmedarbejder i forhold til udfordringer i familierne. Endelig mødes relationsmedarbejderne én gang om ugen og drøfter deres sager indbyrdes med henblik på videndeling og sparring.

Mål og exit: Relationsmedarbejderne arbejder med at opstiller mål for familien som led i samarbejdet med den enkelte familie. Der udarbejdes desuden en handlingsplan for og afholdes netværksmøder om, hvordan familiens mål skal nås. Der er ikke sat et sluttidspunkt for, hvornår relationsmedarbejderen skal forlade familien, og en såkaldt "exit" omtales først, når familien er vel-fungerende og ikke længere har behov for støtte fra en relationsmedarbejder. Relationsmedarbejderne har nogle overordnede generelle pejlemærker for, hvornår og hvordan de forlader en familie. Da familierne naturligvis er forskellige, opstilles der konkrete mål for, hvornår arbejdet med en familie er lykkedes, og exit derfor kan komme på tale, som varierer fra familie til familie. Målene kan fx omhandle øget forståelse af sygdom, bedre dialog med børn og en stabil økonomisk situation. Det er indtil videre erfaringen, at de fleste familier har svært ved at slippe relationsmedarbejderen, som bliver deres livline i mange henseender. De familier, der ikke har et (stort) netværk i forvejen, tager relationsmedarbejderen til sig som en ven eller familie. Det er svært at være så tæt på.

Ved exit overtager en frivillig person eller familie kontakten til familien. Den frivillige familie søges i første omgang i familiens eget netværk, derefter i skolens og daginstitutioners netværk. Hvis der ikke kan findes frivillige, som vil overtage kontakten til familien, er der tilknyttet "reserver" frivillige der kan tage kontakten.

Udfordringer

Både relationsmedarbejderne selv og samarbejdspartneren i Familieafsnittet peger på, at der har været udfordringer i det tværfaglige samarbejde i indsatsen. Det kommer bl.a. til udtryk i form af

et ønske om at være tovholder for familien hos enkelte sagsbehandlere. For at relationsmedarbejderne kan koordinere indsatsen over for familierne, forudsætter det, at andre professionelle giver slip. Det har været en udfordring at skabe fuld opbakning til denne arbejdsdeling fra enkelte sagsbehandlere. Relationsmedarbejdernes tilgang har været at synliggøre den positive forskel, de kan skabe ved at koordinere og øge videndeling på tværs af relevante aktører og dermed i sidste ende bidrage til en styrket indsats over for familierne. Der har ligeledes været arbejdet for at skabe tydelig ledelsesmæssig opbakning til relationsmedarbejdernes koordinerende funktion i Familieafsnittet.

Forankring: På baggrund af de meget positive resultater er indsatsen indtil videre forankret med fuld finansiering i 2014. Yderligere forankring fra 2015 er endnu uafklaret.

BILAG 2: GENNEMFØRTE INTERVIEWS

- Jonna Rud Jensen: Kompetenceudvikling af lærere ved VIA, Udvikling og afholdelse af kompetenceudviklende kurser for frivillige, Intensivering af fritidstilbud i Brumleby, Jættehøj og Trivselshuset og Relationsmedarbejdere. Tovholder og medlem af styregruppen.
- Arvid Lisbjerg: Møder mellem UU og fire skoler i Trekantsområdet med henblik på at få beskrevet en arbejdsgang vedrørende fravær, Afdækning af integrationsindsats og forbedring af samarbejdsprocedurer om målgrupperne. Formand for styregruppen.
- Lene Rasmussen: Handleplan for tosprogede i overgangen fra institution til skole.
- Maria Braae: Udvikling af planer for brug af dansk som andetsprog (DSA) på fire skoler i Trekantsområdet
- Kirtha Østergaard: Temaaften og individuelle møder for nydanske forældre vedrørende uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet og Rollemodelkorps.
- Jon. A. Jørgensen: Oprettelse og implementering af procedurer for SSP-enkeltsagsbehandling
- Henning Bødker Jensen, medlem af styregruppen.
- Kurt Christian B. Hansen, medlem af styregruppen.
- Karina Viborg: Udarbejdelse og implementering af Fritidsjobformidling.
- Camilla Nielsen: Relationsmedarbejdere (frontmedarbejder).
- Torben Bach: Relationsmedarbejdere (frontmedarbejder).
- Hanne Stoll Overgaard: Relationsmedarbejdere (frontmedarbejder).
- Rikke Bang Pedersen: Relationsmedarbejdere (samarbejdspartner, Familieafdelingen)
- Zahra Housseini: Relationsmedarbejdere (bruger).